

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

Bezoek- en postadres:
Krom Boomssloot 22-II
1011 GW Amsterdam

Besluit op verzoek om instemming

Contactpersoon	mr. E. Verwey
E-mail	info@cvta.nl
Telefoon	020 30 30 261
Datum	19 januari 2024
Ons kenmerk	2024023u
Bijlage(n)	
Betreft	instemmingsverzoek besluit tot wijziging VEVAM Repartitiereglement BMS-vergoedingen

Inleiding

Op 6 oktober 2023 heeft stichting VEVAM (hierna: “VEVAM”) het College van Toezicht Auteursrechten (hierna: “College” of “CvTA”) verzocht instemming te verlenen aan een besluit tot wijziging VEVAM Repartitiereglement BMS Vergoedingen (hierna: het “Repartitiereglement”).

Ingevolge artikel 3, eerste lid, sub b, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs - en naburige rechten (verder: “Wet toezicht”) behoeft een besluit tot vaststelling of wijziging van reglementen of algemene voorwaarden betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten of naburige rechten de voorafgaande schriftelijke instemming van het College.

Achtergrond

Op grond van artikel 45d lid 2 Auteurswet heeft de regisseur van een filmwerk recht op een proportionele billijke vergoeding voor de uitzending van het filmwerk of de mededeling hiervan op enige andere wijze aan het publiek, per draad of draadloos, met uitzondering van de beschikbaarstelling van het filmwerk op zodanige wijze dat het filmwerk voor de leden van het publiek op een door hen individueel gekozen plaats en tijd toegankelijk is (on-demand beschikbaarstelling), van welk recht geen afstand kan worden gedaan. Het recht op deze vergoeding

wordt op grond van artikel 45d lid 3 Auteurswet collectief uitgeoefend door een representatieve rechtspersoon die de belangen van regisseurs van filmwerken behartigt. In het onderhavige geval is dat VEVAM ten aanzien van de vergoeding voor Basic Media Services (BMS).¹

Uit de brief d.d. 6 oktober 2023 volgt dat het VEVAM-bestuur, zoals iedere drie jaar gebruikelijk is bij VEVAM, het Repartitiereglement heeft geëvalueerd, mede aan de hand van een “uitgebreide analyse van de repartitieresultaten na de verdeling van vergoedingen voor televisie-uitzending/kabeldoorgifte”. Naar aanleiding van deze periodieke evaluatie concludeerde het bestuur dat het reglement diende te worden gewijzigd. In het Repartitiereglement zijn een zestal wijzigingen aangebracht. Deze worden hierna toegelicht.

Wijzigingen

- i. VEVAM licht toe dat, vanwege de wijziging van de Auteurswet in 2021, thans niet enkel meer de hoofdmakers, maar *alle* filmmakers recht hebben op de proportionele billijke vergoeding voor lineaire uitzending/doorgifte ex artikel 45d lid 2 Auteurswet. Derhalve heeft het VEVAM-bestuur het woord ‘hoofd’ voor ‘regisseur’ in het Repartitiereglement geschrapt.
- ii. Tevens licht VEVAM toe dat Lira, NORMA en VEVAM enerzijds en RODAP anderzijds in 2021 hebben afgesproken dat het tussen hen in 2015 overeengekomen Convenant (en Addendum) inzake BMS vergoedingen is verlengd met 5 jaar en niet langer beperkt is tot vergoedingen voor uitzending van filmwerken op de zogenaamde RODAP-zenders. Daarom heeft VEVAM het begrip ‘RODAP-zenders’ geschrapt in het Repartitiereglement.
- iii. In artikel 1 lid 3 heeft VEVAM de omschrijving van “Rechthebbende” als volgt gewijzigd: “degene die in de hoedanigheid van regisseur ingevolge het bepaalde in artikel 45d lid 2 Auteurswet aanspraak kan maken op een proportionele billijke vergoeding en waarvoor VEVAM vergoedingen heeft ontvangen”. Tevens is daaraan het volgende uit artikel 2 lid 3 naar artikel 1 lid 3 verplaatst: “degene die als regisseur in of bij het filmwerk wordt aangeduid, behoudens gemotiveerd andersluidend oordeel van VEVAM, wordt vermoed Rechthebbende te zijn. Daarnaast wordt als Rechthebbende aangemerkt degene die naar het oordeel van VEVAM voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij of zij de regisseur van het filmwerk is”.

¹ In de toelichting bij het Repartitiereglement wordt BMS als volgt gedefinieerd: “de lineaire uitzending of -doorgifte van filmwerken, inclusief gratis Catch-up diensten van de betreffende zenders (uitgezonden filmwerken die gedurende een periode van maximaal 14 dagen zonder enige vorm van (bij)betaling voor de consument beschikbaar zijn).”

- iv. In de brief wordt verder toegelicht dat het VEVAM-bestuur heeft geconstateerd dat regisseurs van 'overige filmwerken' (televisieprogramma's waarvan de regie volgens het VEVAM-bestuur kwantitatief minder inbreng vereist, zoals bijvoorbeeld talkshows, spel- en real life programma's) op jaarbasis een relatief en absoluut hogere vergoeding ontvangen dan regisseurs van andere filmwerken, zoals films en documentaires, die voor hun werken kwantitatief meer inspanningen dienen te leveren. Het verschil in vergoeding wordt veroorzaakt doordat de uitzending van de categorie overige filmwerken vaker wordt herhaald ten opzichte van de andere categorieën filmwerken. Volgens VEVAM ontstaat er daardoor een scheve verhouding in de billijke vergoedingen en dit wordt door VEVAM als onredelijk beschouwd. Derhalve heeft het VEVAM-bestuur besloten om dit te corrigeren door herhalingen van uitzendingen van 'overige filmwerken' niet meer te vergoeden. Volgens VEVAM is het gevolg daarvan dat de vergoeding (het minutage bedrag) per uitgezonden filmwerk voor alle werken, ook die voor de overige filmwerken, hoger zal worden en daarmee evenwichtiger verdeeld kan worden onder alle categorieën regisseurs.

Deze aanpassing is door VEVAM verwerkt in artikel 3 lid 5 Repartitiereglement (wijziging dikgedrukt):

"Artikel 3:

Lid 1. De door VEVAM ontvangen gelden worden verdeeld over de uit hoofde van dit reglement voor repartitie in aanmerking komende filmwerken, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende categorieën filmwerken en overige filmwerken.

Lid 2. De volgende categorieën filmwerken worden onderscheiden, en bij de vaststelling van de per filmwerk beschikbare vergoeding worden deze categorieën filmwerken als volgt geïndexeerd:

- Animatie serie kortlopend (tot en met 30 afleveringen) 25
- Animatie serie langlopend (meer dan 30 afleveringen) 10
- Bioscoop/TV film 100
- Documentaire kort (korter dan 45 minuten) 50
- Documentaire lang (45 minuten of langer) 100
- Documentaire serie kort (afleveringen korter dan 45 minuten) 25
- Documentaire serie lang (afleveringen 45 minuten of langer) 50
- Drama serie kortlopend (tot en met 16 afleveringen) 75
- Drama serie middellang (17 tot en met 30 afleveringen) 50
- Drama serie langlopend (meer dan 30 afleveringen) 10
- Evenement 25
- Studio drama kortlopend (tot en met 30 afleveringen) 25
- Studio drama langlopend (meer dan 30 afleveringen) 10

Lid 3: Basis voor de berekening van de vergoeding voor de bij lid 2 genoemde filmwerken is de tijdsduur van de oorspronkelijke uitzending van een filmwerk. Er wordt (daarnaast) uitgekeerd voor maximaal twee (2) herhaalde uitzendingen per kalenderjaar, waarbij de uitzending van een uitgezonden filmwerk gedurende hetzelfde kalenderjaar op een andere zender dan waarop de oorspronkelijke uitzending plaatsvond, eveneens als herhaling wordt aangemerkt.

Lid 4. Filmwerken als bedoeld bij lid 2 die zijn uitgezonden op zenders met een gemiddeld marktaandeel van minder dan twee procent (2%), komen voor een beperkte uitkering van tien procent (10%) van de beschikbare vergoeding in aanmerking.

Lid 5. Filmwerken die niet kunnen worden ingedeeld in een van de in lid 2 genoemde categorieën, komen als overig filmwerk in aanmerking voor een vergoeding. Bij de vaststelling van de voor overige filmwerken beschikbare vergoeding geldt index 10, met uitzondering van dagelijks of wekelijks uitgezonden filmwerken, waarvoor index 2,5 van toepassing is. Het bepaalde in lid 3, **eerste zin**, en **lid 4** is voor overige filmwerken van overeenkomstige toepassing. **Het bepaalde in lid 3, tweede zin, is niet van toepassing voor overige filmwerken.**”

VEVAM heeft volledigheidshalve op aangeven van het CvTA per e-mail d.d. 19 oktober en 2 november jl. de volgende herformulering voorgesteld: “Voor overige filmwerken geldt, in tegenstelling tot het bepaalde in de tweede zin van lid 3, dat herhaalde uitzendingen niet voor vergoeding in aanmerking komen.”

- v. VEVAM licht in de brief verder toe dat zij vanwege het (hierboven genoemde) Addendum bij het Convenant ook gelden ontvangt voor filmwerken die worden uitgezonden op buitenlandse zenders die in Nederland worden doorgegeven. Daarom heeft VEVAM in een (nieuw) artikel 3 lid 7 opgenomen dat een deel van de door VEVAM geïncasseerde gelden kan worden toegerekend aan filmwerken uitgezonden op buitenlandse zenders, die in Nederland worden doorgegeven.
- vi. Voorts is in artikel 5 lid 1 en artikel 7 het begrip ‘verjaring’ gewijzigd in ‘verval’ en is vanwege bovengenoemde wijzigingen in de toelichting bij het Repartitiereglement enige tekst toegevoegd.

Nadere toelichting

Op 19 oktober jl. stuurde het CvTA per e-mail aan VEVAM een aantal opmerkingen en vragen met betrekking tot het instemmingsverzoek. Dit betrof een verzoek om nadere onderbouwing van de door VEVAM gestelde onredelijke uitwerking van de huidige repartitie en een toelichting op de wijze

waarop VEVAM de belangen van de regisseurs van de overige filmwerken bij het besluit heeft meegewogen.

Op 2 november 2023 reageerde VEVAM daarop per e-mail. VEVAM heeft in deze e-mail toegelicht dat de repartitie wordt berekend op basis van een “minutage bedrag”: een door VEVAM uit te keren “basisbedrag per uitgezonden minuut dat wordt berekend door het totaal voor verdeling beschikbare budget te relateren aan het aantal gewogen minuten uitzending in een jaar”. Een aan een rechthebbende verschuldigd bedrag wordt als volgt berekend: minutage bedrag x aantal uitgezonden minuten van het filmwerk x indexpercentage zoals bepaald in artikel 3 Repartitiereglement (ter illustratie: index 100 wordt 1 en index 10 is 0,1). Het aantal herhalingen is daarbij beperkt tot twee. Door middel van de index kent het bestuur een categorie filmwerken een bepaalde waarde toe waardoor het uiteindelijk aan een rechthebbende verschuldigde bedrag meer of minder wordt.

Het CvTA heeft vervolgens per e-mail d.d. 14 november 2023 nog in aanvulling verzocht of een puntsgewijs antwoord kon worden geven aan de hand van de e-mail van het CvTA d.d. 19 oktober 2023.

Daarop heeft VEVAM per brief d.d. 8 december 2023 gereageerd. Toegelicht wordt dat bij elke evaluatie van het Repartitiereglement door het bestuur onder meer wordt gezien of de vergoedingen aan de categorieën rechthebbenden nog in een redelijke, evenwichtige verhouding tot elkaar staan. Het doel en de strekking van het Repartitiereglement is volgens VEVAM dat iedere rechthebbende een redelijke vergoeding ontvangt die in verhouding staat tot de regieprestatie en tot de overige rechthebbenden.

Het College constateert dat het bestuur de redelijkheid van de verschuldigde vergoeding en bijbehorende verhouding heeft vertaald door middel van het indexeren van categorieën filmwerken in artikel 3 lid 2 Repartitiereglement. De uiteindelijke afweging vindt dan ook op basis van consensus binnen het bestuur plaats.

Volgens VEVAM is gebleken dat regisseurs van ‘overige filmwerken’ die vaak worden herhaald naar verhouding (zowel relatief als absoluut) een hogere jaarlijkse vergoeding ontvangen dan regisseurs van andere film werken die veelal éénmalig worden uitgezonden, zoals films en documentaires. VEVAM licht toe dat het niet langer vergoeden van herhalingen voor de categorie overige filmwerken een middel is om de vergoedingen aan de regisseurs van de categorieën filmwerken in een evenwichtige verhouding te brengen en dat de voorgestelde wijziging daarmee tot een algemeen te billijken uitkomst leidt. Volgens VEVAM worden alle besluiten omtrent de verdeling bij VEVAM met inachtneming van dit uitgangspunt genomen.

Ten slotte licht VEVAM desgevraagd toe dat dat de wijze waarop de belangen van regisseurs van 'overige filmwerken' bij de besluitvorming zijn meegenomen, ligt in de beraadslaging omtrent het streven door VEVAM naar een billijke vergoeding voor alle rechthebbenden.

Beoordelingskader

Het College dient ingevolge artikel 2i lid 2 Wet toezicht er op toe te zien dat de verdeling van de verschuldigde bedragen aan rechthebbenden regelmatig, zorgvuldig en correct is en in overeenstemming met het door het (toezichthoudend) bestuur vast te stellen algemene beleid inzake de verdeling.

Bij de beoordeling van een voorliggende wijziging van repartitiereglementen beziet het College onder andere of het juiste besluitvormingsproces is doorlopen. Daarnaast vereist artikel 2e lid 2 Wet toezicht dat de diverse categorieën rechthebbenden billijk en evenwichtig zijn vertegenwoordigd in het orgaan dat de toezichtsfunctie uitoefent. Tevens neemt het College in acht of de rechthebbenden (direct dan wel indirect) zijn betrokken bij de wijziging van het reglement en wordt beoordeeld of de gevolgen van wijzigingen voor de verdeling van gelden naar (groepen van) rechthebbenden zijn doorgerekend, inzichtelijk gemaakt en het CvTA beschikbaar zijn gesteld en of deze gevolgen acceptabel zijn.

Beoordeling wijzigingen

Het VEVAM-bestuur is op grond van artikel 11 van de statuten van VEVAM bevoegd tot het vaststellen en wijzigen van het onderhavige Repartitiereglement. Het VEVAM-bestuur heeft op 28 september 2023 ingestemd met de voorgelegde wijzigingen. Daarmee voldoen de wijzigingen in het Repartitiereglement aan de interne besluitvormingsvereisten van VEVAM.

Ten aanzien van de wijzigingen onder i, ii, iii, en v en vi heeft het College geen nadere opmerkingen.

Bij de voorgelegde wijziging onder iv maakt het College de volgende opmerkingen.

VEVAM heeft geen algemene vergadering² in de zin van artikel 2d lid 6 sub a Wet toezicht en de toezichtsfunctie wordt thans door het VEVAM-bestuur uitgeoefend, dat ingevolge artikel 2d Wet toezicht besluit over het algemene beleid ten aanzien van de verdeling van aan rechthebbenden verschuldigde bedragen. Artikel 8 lid 3 van de Statuten van VEVAM bepaalt dat een meerderheid in het bestuur dient te bestaan uit bij de stichting aangesloten regisseurs. Dit is thans het geval in het huidige vier koppige bestuur.

² VEVAM heeft – voor de goede orde – wel een vergadering van aangeslotenen.

Het VEVAM-bestuur heeft desgevraagd aangegeven bij de gemaakte aanpassing(en) in het Repartitiereglement voor alle categorieën filmwerken te streven naar vergoedingen die in een redelijke, evenwichtige verhouding tot elkaar staan.

In dat kader heeft VEVAM de voorgestelde wijziging onder iv - het niet langer vergoeden van herhaalde uitzendingen van overige filmwerken - nader toegelicht door (zie onder “nadere toelichting” hierboven) te verwijzen naar de aard van de verschillende filmwerken, rekenvoorbeelden op basis van het huidige en toekomstige Repartitiereglement die de door VEVAM gestelde onredelijke verhouding inzichtelijk maken en door daarbij mede te verwijzen naar overwegingen in de bestuursstukken op basis van de door Cedar opgestelde driejaarlijkse analyse van het Repartitiereglement.

Met het rekenvoorbeeld in haar e-mail d.d. 2 november 2023 maakt VEVAM aannemelijk dat vanwege de voorgestelde wijziging de verschuldigde vergoedingen op jaarbasis voor een televisieregisseur van talkshows, spel- en real life series (“overige filmwerken”) en een film- en documentairemaker in een meer redelijke, evenwichtige verhouding tot elkaar komen te staan. Het College kan dit rekenvoorbeeld volgen, maar heeft onvoldoende zicht op de uitwerking daarvan in de toekomstige uitvoeringspraktijk van VEVAM.

Op grond van het bovenstaande ziet het College evenwel geen reden om niet in te stemmen met de voorgelegde wijzigingen en gaat het College ervan uit dat het VEVAM-bestuur, waarin regisseurs bij meerderheid vertegenwoordigd zijn, voldoende de belangen van regisseurs van overige filmwerken in acht neemt en daarvoor ook bij onverhoopte bezwaren oog blijft houden. Daarbij gaat het College ervan uit dat VEVAM aan de VEVAM-rechthebbenden toelicht wat de achtergrond en het doel is van de onderhavige wijzigingen. En dat het VEVAM bestuur zal blijven monitoren of de aanpassingen het Repartitiereglement in de uitvoeringspraktijk de beoogde redelijke uitwerking hebben.

Het College begrijpt dat het gewijzigde Repartitiereglement opnieuw zal worden geëvalueerd en dat dit, indien nodig, tot nadere passende aanpassingen in het Repartitiereglement kan leiden. Het College geeft om die reden aan VEVAM in overweging om deze evaluatie van het Repartitiereglement eerder dan de nu toegepaste drie jaar te laten plaatsvinden teneinde tijdig te kunnen bezien of de beoogde redelijke en evenwichtige verhouding tussen de vergoedingen voor de verschillende categorieën filmwerken ook in de praktijk zo uitwerkt.

Besluit

Het College stemt in met het gewijzigde Repartitiereglement BMS Vergoedingen.

Met vriendelijke groet,

drs. A.J. Koppejan
Voorzitter CvTA

Bezwaar

Tegen dit besluit kan binnen 6 weken na bekendmaking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door indiening van een bezwaarschrift bij het College van Toezicht Auteursrechten, Krom Boomssloot 22-II, 1011 GW Amsterdam. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:

- a) de naam en het adres van de indiener;
 - b) de dagtekening;
 - c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
 - d) de gronden van het bezwaar.
-